Lietas Nr. C10099313
Lietas arhīva Nr. C-0240-14

A I Z M U G U R I S K S S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Bauskā 2014.gada 10.martā.

Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā:

Tiesnesis A.Sniedzītis

ar sekretāri Sk.Šimkevicu

izskatīja atklātā tiesas sēdē Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība Pierīgas novadu organizācija** prasībā pret **/pers. B/** parzaudējumu atlīdzību,

k o n s t a t ē j a :

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība Pierīgas novadu organizācija, turpmāk - prasītājs cēla tiesā prasību pret /pers. B/, turpmāk- atbildētāja par zaudējumu atlīdzību.

Prasības pieteikumā un papildinājumos norādīts, ka 2010.gada 15.novembrī starp pusēm noslēgta Vienošanās par zaudējumu atlīdzību, saskaņā ar kuru atbildētāja apņēmās atlīdzināt darba devējam nodarītos zaudējumus Ls 3169,24.

Saskaņā ar Vienošanās 3.punktu atbildētāja apņēmās atmaksāt prasītājai zaudējumus līdz 2012.gada 31.decembrim. Pēc atbildētājas lūguma prasītājs pagarināja pirmo divu iemaksu termiņu līdz 2011.gada 01.oktobrim. Tomēr atbildētāja ne līdz minētajam termiņam, ne līdz par prasības pieteikuma sastādīšanas dienai nav veikusi nevienu no paredzētajiem maksājumiem.

2011.gada 01.decembrī prasītājs nosūtīja atbildētājai pretenzijas vēstuli ierakstītā pasta sūtījuma, lūdzot nekavējoties veikt kārtējo maksājumu, bet ne vēlāk kā līdz 2011.gada 29.decembrim.

2012.gada 27.septembrī prasītājs nosūtīja atbildētājai ierakstītā pasta sūtījumā paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no 2010.gada 15.novembra Vienošanās par zaudējumu atlīdzību, lūdzot nekavējoties atmaksāt visu parāda summu Ls 3169,24, līgumsodu Ls 135,98 un likumiskos nokavējuma procentus Ls 113,32, kopā Ls 3418,54.

Saskaņā ar Vienošanās 4.punktu par maksājumu nokavējumu atbildētājai tika pielīgts līgumsods 0,02% no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavējuma dienu. Uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu līgumsods sastāda Ls 135,98.

Nokavējumu procentu apmērs uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu ir Ls 113,32.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1652., 1653., 1716., 1720., 1759., 1765., 1770., 1779.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam zaudējumus Ls 3169,24, līgumsodu Ls 135,98, likumiskos nokavējuma procentus Ls 113,32 un tiesas izdevumus, nosakot prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāja paskaidrojumu par prasību nav iesniegusi.

No prasītāja saņemts iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, prasību uztur pilnā apmērā.

Atbildētāja/pers. B/ tiesas sēdi nav ieradusies,par neierašanās iemesliem tiesai nav paziņojusi. Par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots likumā noteiktā kārtībā ar tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā. Tiesas pavēste no atbildētājas deklarētās dzīves vietas adreses saņemta atpakaļ tiesā ar pasta atzīmi, ka beidzies glabāšanas laiks. Saskaņā ar Civilprocesa likuma, turpmāk – CPL, 56.panta piekto daļu un 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu uzskatāms, ka pavēste atbildētājai ir izsniegta.

Tiesa atzina, ka lieta skatāma bez neieradušos personu un to pārstāvju klātbūtnes. Ņemot vērā, ka atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par prasību, nav ieradusies tiesas sēdē un nav paziņojusi par neierašanās iemesliem, kā arī nepastāv CPL 208.^{1} panta trešajā daļā norādītie apstākļi, tiesa atzīst, ka lietā taisāms aizmugurisks spriedums.

Tiesa, pārbaudījusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, atzina sekojošo.

Civillikuma (CL) 1402.pants - *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1587.pants paredz, *ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

CL 1943.pants paredz, *ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

CL 1779. pantu katram *ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.*

CL 1770.pants nosaka, *ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.* Saskaņā ar CL 1775.pantu *katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina*.

CL 1779.pants nosaka, ka *katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.*

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2008.gada 15.septembrī atbildētāja noslēdza ar prasītāju darba līgumu Nr.3 par kasieres darba pienākumu veikšanu. Darba līgums ar atbildētāju izbeigts ar 2010.gada 15.novembri, pamatojoties uz Darba likuma 114.pantu- darba devēja un darbinieka vienošanās.

2010.gada 15.novembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgta Vienošanās par zaudējumu atlīdzību ar kuru atbildētāja apņēmās atlīdzināt nodarītos materiālos zaudējumus prasītājam līdz 2012.gada 31.decembrim, veicot iemaksas prasītāja norādītajā kontā pa daļām (Vienošanās 3.punkts).

CL 1589.pants nosaka, ka *vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Vienošanās 5.punktā teikts, ka prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Vienošanās un pieprasīt atlikušās nenomaksātās zaudējuma summas atmaksu pirms 3.punktā noteiktā termiņā tiesas veļā, ja atbildētāja ilgāk kā 30 dienas nokavē Vienošanās 3.punktā noteikto zaudējuma atmaksa termiņu.

Prasītājs 2011.gada 01.decembrī atbildētājai nosūtījis pretenzijas vēstuli. Vēstulē norādījis, ka atbildētāja elektroniski lūdza pagarināt viņai pirmo iemaksas termiņu līdz septembrim. Valdes sēdē tika nolemts pagarināt atbildētājai iemaksu termiņu līdz 2011.gada 01.oktobrim. Līdz 2011.gada 01.oktobrim nav saņemta neviena iemaksa no atbildētājas, līdz ar ko prasītājs lūdza nekavējoties atmaksāt viņam parādu Ls 1300 apmērā, bet ne vēlāk kā līdz 2011.gada 29.decembrim (21.lietas lapa).

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka atbildētāja ne līdz 2011.gada 01.oktobrim, ne līdz pat prasības pieteikuma sastādīšanas dienai nav veikusi nevienu no paredzētajiem maksājumiem.

Prasītājs 2012.gada 24.septembrī nosūtīja atbildētājai paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no 2010.gada 15.novembra Vienošanās par zaudējumu atlīdzību, lūdzot nekavējoties atmaksāt visu parāda summu Ls 3169,24, līgumsodu Ls 135,98 un likumiskos nokavējuma procentus Ls 113,32, kopā Ls 3418,54 apmērā (23.lietas lapa).

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētāja saistības nepildīja atbilstoši pielīgtajam, maksājumus nav veikusi. Līdz ar ko ir iestājies Vienošanās 5.punktā paredzētais nosacījums, kas piešķir prasītājam tiesības atkāpties no līguma, jo maksājumu kavējums pārsniedza 30 dienas.

Tiesa secina, ka prasītājs izmantoja šīs tiesības, ko apliecina 2012.gada 24.septembra brīdinājums atbildētājai, kas nodots pastā kā ierakstīts sūtījums 2012.gada 01.oktobrī (24.lietas lapa).

CL 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo.*

Atbildētāja nav izmantojusi savas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības piedalīties tiesas sēdē, nav iesniegusi tiesai paskaidrojumu par prasību, nav apstrīdējusi prasības summu, aprēķinus un nav iesniegusi jebkādus pierādījumus par to, ka ir samaksājusi prasītājam nodarītos zaudējumus Ls 3169,24 apmērā.

Tiesa atzīst, ka minētie zaudējumi Ls 3169,24, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 4509,42 *euro* apmērā piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam.

CL 1756. pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

CL 1765.panta otrajā daļā noteikts, ka *likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p.3.d.) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs,- seši procenti no simta.*

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus Ls 113,32 apmērā. Tiesa atzīst, ka par laika periodu līdz 2012.gada 24.septembrim, prasītājs pamatoti aprēķināja likumiskos procentus pēc likmes 6 % gadā Ls 113,32 apmērā.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus Ls 113,32, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 161,24 *euro* apmērā no atbildētājas par laika periodu no līdz 2012.gada 24.septembrim.

CL 1652.pantapirmās daļas 3.punkts nosaka, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.*

CL 1716.pants nosaka, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*.

CL 1720.pants, nosaka, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu: 1) ja tieši tā bijis norunāts; 2) ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.*

Vienošanās 4.punkts paredz, ka ja atbildētāja kavē Vienošanās 3.punktā norādītos maksājumu termiņus, atbildētājai ir jāmaksā nokavējuma līgumsods 0,02% apmērā no savlaicīgi nenomaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Piemērojot minēto noteikumu, prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu, to rēķinot no maksājumu grafikā noteiktiem un termiņos nesamaksātiem maksājumiem. Līgumsods kopā sastāda Ls 135,98. Prasītājs minēto līgumsodu aprēķināja atbilstoši pielīgtajam. Brīdinājumu atbildētājai nosūtījis 2012.gada 24.septembrī, līgumsodu rēķinot līdz šim datumam.

Tiesa atzīst, ka līgumsoda, kas aprēķināts par laika posmu līdz 2012.gada 24.septembrim Ls 135,98 ir proporcionāls un saprātīgs, ņemot vērā kavēto maksājumu kopsummu un kavējuma ilgumu, jo kopš Vienošanās noslēgšanas atbildētāja nav veikusi nevienu maksājumu, un ir pamats piedzīt līgumsodu Ls 135,98, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 193,48 *euro* apmērā no atbildētājas.

Saskaņā ar CL 1759.panta 1.punktu *procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.*

CL 1765.panta pirmā daļa paredz, *ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, un saskaņā ar minētā panta ceturto daļu likumiskie procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla, jeb neatmaksātā aizdevuma pamatparāda summas.*

Piemērojot minētās tiesību normas, tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu atzīt tiesības saņemt 6 % gadā no pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.*

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenami prasītāja samaksātie tiesāšanās izdevumi - valsts nodeva Ls 301,74, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 429,34 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta b apakšpunkts redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 4,70 *euro*, kopā Ls 305,04, kuras ekvivalents *euro* saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu pēc kursa 0,702804 Ls/EUR sastāda 434,04 *euro*.

Vadoties pēc CPL 33.panta, 34.panta, 39.panta, 41.panta pirmās daļas, 189.-193.panta, 194.panta, 195.panta, 204.^{1} panta, 208.^{1} panta, 208.^{2} panta, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības Pierīgas novadu organizācijai, reģistrācijas Nr.4008043830, zaudējumus 4509,42 *euro*, nokavējuma procentus 161,24 *euro* par laika periodu līdz 2012.gada 24.septembrim, līgumsodu par periodu līdz 2012.gada 24.septembrim 193,48 *euro* un tiesas izdevumus 434,03 *euro*, **kopā 5298,18 *euro*** (pieci tūkstoši divi simti deviņdesmit astoņi eiro 18 centi).

Noteikt /pers.B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā, bet ir tiesīgs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas iesniegt Bauskas rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna Civilprocesa likuma 208.^{5} pantā noteiktajā kārtībā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2014.gada 10.marts.

Tiesnesis A.Sniedzītis